

แนวทางการปฏิบัติเพื่อการเข้าร่วมพิธีกรรมของคริสตศาสนิกชนคาทอลิก

ที่ สสท.41bis /2020

วันที่ 16 พฤษภาคม ค.ศ. 2020

1. สถานที่ประกอบศาสนพิธีของคริสตศาสนิกชนคาทอลิก

- 1.1 การเข้าและออกจากวัดของแต่ละบุคคล ต้องหลีกเลี่ยงการรวมตัวกันหนาแน่นของผู้คน
- 1.2 กำหนดรักษาระยะห่างทางสังคมตามลานระเบียงทางเข้า-ออก เพื่อความปลอดภัยของแต่ละคนขั้นต่ำ 1.5-2 เมตร ทั้งทางด้านหน้า ด้านหลัง ด้านซ้าย ด้านขวา
- 1.3 กำหนดจำนวนสูงสุดของผู้เข้าร่วมพิธีในวัด และจำนวนที่นั่งร่วมพิธีในแต่ละรอบพิธีและตีประกาศจำนวนดังกล่าวให้ชัดเจน
- 1.4 แต่ละวัดจัดให้เจ้าหน้าที่อาสาสมัคร มีเครื่องหมายบ่งบอกการเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ดูแลควบคุมการปฏิบัติตามระเบียบต่าง ๆ
- 1.5 จัดให้มีอุปกรณ์ เครื่องมือจำเป็น หน้ากากอนามัย เฟซชีลด์ เพื่อป้องกันตนเองของเจ้าหน้าที่ทุกคน
- 1.6 ทุกสถานที่ที่มีผู้เข้าร่วมพิธีจะต้องจัดให้มีเจลล้างมือหรือแอลกอฮอล์ฆ่าเชื้อไว้บริการ และทุกคนที่เข้าร่วมศาสนพิธีต้องทำความสะอาดมือด้วยเจลฆ่าเชื้อ และสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา
- 1.7 มีคำประกาศระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ชัดเจนติดที่หน้าวัด
- 1.8 ไม่อนุญาตให้ผู้มีความเสี่ยงที่ติดต่อกับผู้ติดเชื้อ ผู้มีอาการป่วย และผู้มีอุณหภูมิสูงกว่า 37.5 องศาฯ เข้าร่วมศาสนพิธี

2. การทำความสะอาดและการฆ่าเชื้อสถานที่และอุปกรณ์

- 2.1 ทำความสะอาด ฆ่าเชื้อ สถานที่ประกอบพิธี ห้องศาสนภัณฑ์ รวมทั้งสถานที่เกี่ยวข้องอื่น เช่น ห้องสุขา ฯลฯ ภายหลังการประกอบศาสนพิธีทุกครั้งรวมถึงการเปิดหน้าต่าง ปรับเปลี่ยนและระบายอากาศ
- 2.2 ภายหลังสิ้นสุดพิธีทุกครั้ง ทำความสะอาด ฆ่าเชื้อภาชนะและอุปกรณ์ เครื่องใช้ในพิธี รวมทั้งไมโครโฟน ฯลฯ
- 2.3 จัดใช้น้ำสรงในการประพรมและจัดให้อ่างน้ำสรง ณ ประตูทางเข้าวัดอยู่ในสภาพว่างเปล่า

3. ข้อพึงปฏิบัติและพึงระวังก่อนพิธีบูชาขอบพระคุณ (มิสซา)

- 3.1 กำกับจำนวนสัตบุรุษผู้ร่วมพิธีไม่ให้เกินเกณฑ์ความจุของวัดสำหรับแต่ละรอบพิธี

- 3.2 ต้องจัดให้มีการลงทะเบียนขอเข้าร่วมพิธีล่วงหน้า ผ่านทาง Social Network หรือวิธีการอื่นที่เหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่น เพื่อกำกับจำนวนผู้เข้าร่วมแต่ละรอบพิธีและแต่ละวันไม่ให้เกินจำนวนที่นั่งในวัดที่สามารถรองรับได้
 - 3.3 ในการลงทะเบียน ให้ระบุชื่อ นามสกุล หมายเลขโทรศัพท์ รายละเอียดอื่นที่จำเป็น เลขที่นั่งในวัด ของผู้ร่วมพิธีในแต่ละรอบพิธี และแต่ละวัน เพื่อเก็บเป็นหลักฐานในการติดตามตรวจสอบ ผู้อาจติดต่อได้ในภายหลัง ตามระเบียบของทางราชการ
 - 3.4 หากเป็นการลงทะเบียนก่อนเริ่มพิธี จะต้องจัดให้มีสถานที่อื่นรองรับผู้ร่วมพิธีได้ในกรณีจำนวนผู้ขอเข้าร่วมมีมากกว่าจำนวนที่นั่งภายในวัด
- 4. ผู้ประกอบพิธี**
- 4.1 ผู้ประกอบพิธีเว้นระยะ รักษาระยะห่างอย่างน้อย 1.5 เมตรจากผู้ร่วมประกอบพิธีท่านอื่น
 - 4.2 ขอให้เป็นผู้ประกอบพิธีคนเดียว ถ้าต้องมีผู้ร่วมประกอบพิธี ขอให้ผู้ร่วมประกอบพิธีสวมหน้ากากอนามัย
 - 4.3 ในกรณีมีอาการไข้ ไอ หรือเป็นหวัด ต้องไม่ประกอบพิธีหรือร่วมประกอบพิธี
- 5. ผู้ร่วมพิธี**
- 5.1 จัดที่นั่งของผู้ร่วมพิธี ให้มีระยะห่างทั้งด้านซ้าย-ด้านขวา ด้านหน้า-ด้านหลัง 1.5-2 เมตร ระบุตำแหน่งหมายเลขที่นั่ง
 - 5.2 ผู้ร่วมพิธีทุกคนสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลาและนั่งรักษาระยะห่างตามจุดที่กำหนด
 - 5.3 ในกรณีผู้ร่วมพิธีเกิดมีอาการป่วย หรือพบว่าติดเชื้อในภายหลัง ขอให้แจ้งทางวัดทราบ เพื่อติดตามผู้นั่งใกล้ชิดให้ได้รับการเฝ้าระวัง
- 6. ผู้ช่วยพิธีกรรม**
- 6.1 ให้มีชุดผู้ช่วยพิธีกรรมเฉพาะของแต่ละคน หรือถ้าไม่ใช่ชุดเฉพาะของแต่ละคน ต้องซักก่อนทุกครั้ง
 - 6.2 ผู้ช่วยพิธีกรรมสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา และถ้ามีมากกว่าหนึ่งคน ให้จัดที่นั่งเว้นระยะห่าง รวมทั้งในขบวนแห่ หรือการทำหน้าที่ใด ๆ ให้เว้นระยะห่างเช่นกัน
- 7. ผู้อ่านบทอ่าน**
- 7.1 การเตรียมชุดของผู้อ่านบทอ่าน ให้ปฏิบัติเหมือนกับชุดของผู้ช่วยพิธีกรรม
 - 7.2 ผู้อ่านบทอ่านสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา รวมทั้งเวลาทำหน้าที่อ่านบทอ่าน
 - 7.3 การนั่งและการอ่าน ให้เว้นระยะห่างเหมาะสมเช่นกัน
- 8. ดนตรีและการขับร้องในพิธีกรรม**
- 8.1 ดูแลทำความสะอาดเครื่องดนตรีก่อนใช้ทุกครั้ง
 - 8.2 นักขับร้องสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา รวมทั้งเวลาที่ขับร้องบทเพลงศักดิ์สิทธิ์
 - 8.3 ตำแหน่งการนั่งและยืนของนักขับร้อง ให้เว้นระยะห่างเช่นกัน
 - 8.4 ลดการเปล่งเสียงร้องเพลงให้อยู่ในระดับต่ำ เพื่อลดการฟุ้งกระจายของฝอยละออง
 - 8.5 เพื่อเหมาะสมกับสถานการณ์ ให้มีนักขับร้องจำนวนจำกัดเพียงเพื่อร้องนำเสียง งดเว้นการขับร้องเป็นกลุ่มใหญ่
 - 8.6 ในสถานการณ์ปัจจุบันอาจงดขับร้องบางบทเพลง เพื่อให้การชุมนุมร่วมพิธีกรรมไม่ยาวนานเกินไป

9. การแจกศีลมหาสนิท

- 9.1 ให้ประธานในพิธีกล่าวถ้อยคำว่า “พระกายพระคริสตเจ้า” ที่พระแท่นเพียงครั้งเดียวก่อนที่ประธานจะรับศีลมหาสนิท และสัตบุรุษตอบรับ “อาเมน” พร้อมกันครั้งเดียวเช่นกัน
- 9.2 เมื่อถึงช่วงรับศีลมหาสนิท ก่อนที่ประธานจะส่งศีลให้สวมหน้ากากอนามัย เช่นเดียวกับ”ศาสนบริกร” ส่งศีลมหาสนิทคนอื่น ๆ
- 9.3 พระสงฆ์ผู้แจกศีลมหาสนิทล้างมือด้วยแอลกอฮอล์หรือเจลล้างมือก่อนแจกศีลมหาสนิท และถือผอบศีลให้อยู่ห่างจากระดับการหายใจ
- 9.4 สัตบุรุษรักษาระยะห่าง 1.5-2 เมตร ขณะเดินออกมารับศีล คงสวมหน้ากากอนามัยไว้ เปิดหน้ากากออกก่อนรับศีลและรับศีลมหาสนิทด้วยมือโดยไม่กล่าวคำว่า “อาเมน” อีก

10. ข้อแนะนำอื่น ๆ

- 10.1 ในกรณีที่มีการเก็บทานรับบริจาค ให้ผู้ทำหน้าที่นี้ยืนเว้นระยะห่างจากผู้ร่วมพิธีแต่ละคน หรืออาจใช้การบริจาคใส่ซอง หรือใส่ตู้ทานหรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสมปลอดภัย
- 10.2 ถ้าวัดใดมีโปรเจคเตอร์ ให้ใช้เครื่องนี้ประกอบการสวดและการขับร้อง หากจำเป็นต้องใช้ หนังสือเพลงและหนังสือสวดภาวนาให้ทำความสะอาดก่อนเสมอ
- 10.3 จัดการประชุม พูดคุยเป็นกลุ่ม ก่อนและหลังพิธีกรรม
- 10.4 ในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้คงจัดการถ่ายทอดศาสนพิธีทาง “ออนไลน์” ต่อไปสำหรับบุคคลผู้ไม่สามารถเข้าร่วมพิธีในวัดได้
- 10.5 ควรจัดพิธีกรรมอย่างมีความหมาย เรียบง่าย ในกรอบเวลาที่เหมาะสม
- 10.6 จำเป็นต้องถือข้อปฏิบัติต่าง ๆ เหล่านี้อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรักษา ระยะห่างทางสังคมในเรื่องที่นั่งในวัดเพื่อป้องกันตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัย
- 10.7 หากสถานที่ของวัดนั้น ๆ ไม่เอื้ออำนวย พระสงฆ์เจ้าอาวาสอาจจัดหาและใช้สถานที่อื่นที่ปลอดภัยจากการติดโรคมามากกว่า พร้อมทั้งมีความเหมาะสมทางด้านพิธีกรรมแทนได้
- 10.8 ยังคงไว้การยกเว้น (Dispensation) จากพันธการเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณวันอาทิตย์ ของคริสตชน (มาตรา 1247) ของเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย และให้ผู้ไม่สามารถเข้าร่วมพิธีในวัด ขดเซยการขาดมิสซาววันอาทิตย์ด้วยการร่วมพิธีผ่านโซเซียลมีเดีย หรือทำกิจศรัทธาได้

11. การประกอบศาสนพิธีและศีลศักดิ์สิทธิ์อื่น ๆ

ก. ศีลอุบาย

- 11.1 ศีลอุบายแบบส่วนตัว ประกอบในสถานที่กว้าง อากาศถ่ายเทได้ รักษา ระยะห่าง ปลอดภัย และรักษาความลับของศีลอุบาย พระสงฆ์และผู้สวดภาวนาต้องสวมหน้ากากอนามัย
- 11.2 ในกรณีที่ไม่สามารถรับศีลอุบายแบบส่วนตัว อนุญาตให้โปรดศีลอุบายสำหรับหลายคน โดยสวดภาวนาและรับการอภัยร่วมกัน (แบบที่ 3) โดยพระสงฆ์ผู้โปรดบาป ย้ำกับสัตบุรุษทุกครั้งว่า เมื่อสถานการณ์กลับสู่สภาพปกติ ให้สัตบุรุษกลับไปรับศีลอุบายแบบส่วนตัว พร้อมทั้งสวดภาวนาครั้งก่อนกับพระสงฆ์ด้วย

ข. การโปรดศีลกำลัง

- 11.3 อาจเลื่อนการโปรดศีลกำลังไปทำในภายหลัง เมื่อสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผ่านพ้นไปแล้ว หรือให้ทำตามมาตรการในเรื่องการประกอบพิธีบูชาขอบพระคุณ (มิสซา) ทั้งนี้ ให้อยู่ในวินัยของประมุขสังฆมณฑล โดยอาจกำหนดมาตรการความปลอดภัยเพิ่มเติมขึ้นได้

ค. การประกอบพิธีศีลสมรส

- 11.4 หากไม่เลื่อนการประกอบพิธีศีลสมรสออกไป ให้ประกอบพิธีศีลสมรสโดยยึดแนวทางการประกอบพิธีตามที่มีกำหนดมาตรการความปลอดภัยไว้ และให้เชิญเฉพาะญาติสนิทจำนวนจำกัด

ง. การโปรดศีลเจิมผู้ป่วยและการส่งศีลเสบียง

11.5 กรณีทั่วไป

- 11.5.1 การโปรดศีลเจิมผู้ป่วยและการส่งศีลเสบียงอาจทำได้ทุกเมื่อที่มีอาการป่วย ไม่ควรรอจนผู้ป่วยมีอาการหนักใกล้เสียชีวิตจึงเชิญพระสงฆ์มาประกอบพิธี
- 11.5.2 การประกอบพิธีขอให้คำนึงถึงเรื่องสุขภาพอนามัย ผู้รับศีลและผู้ร่วมพิธี ทุกคนสวมหน้ากากอนามัยและรักษาการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลตามข้อความที่ประกาศข้างต้น
- 11.5.3 การโปรดศีลอภัยบาปแก่ผู้ป่วย ให้ปรับใช้ตามแนวทางของข้อ 11.1 หรือข้อ 11.2
- 11.5.4 ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อนุญาตให้ประกอบพิธีแบบสั้น (พิธีประกอบศีลศักดิ์สิทธิ์แก่ผู้ป่วยยามฉุกเฉิน อยู่ในอันตรายใกล้จะเสียชีวิต)
- 11.5.5 ถ้าผู้ป่วยอยู่ในอันตรายใกล้จะเสียชีวิต พระสงฆ์ให้พระคุณการุญครบบริบูรณ์แก่ผู้ใกล้จะเสียชีวิต (เมื่อผู้ป่วยรับศีลอภัยบาปแล้ว หรือเมื่อที่ชุมนุมทำการสารภาพผิดโดยทั่วไปแล้ว)
- 11.5.6 ก่อนโปรดศีลเจิมผู้ป่วย พระสงฆ์ผู้ประกอบพิธีสวมหน้ากากอนามัย และสวมถุงมือเมื่อเจิมผู้ป่วยด้วยน้ำมันศักดิ์สิทธิ์แล้วจึงถอดถุงมือออก
- 11.5.7 การรับศีลมหาสนิท (ศีลเสบียง) ให้ผู้ป่วยรับศีลมหาสนิทด้วยมือ โดยขั้นตอนการปฏิบัติให้ปรับใช้แนวทางการแจกศีลมหาสนิทในเอกสารนี้ ข้อ 9.1-9.4 หากผู้ป่วยไม่สามารถรับศีลมหาสนิทด้วยมือได้ให้พระสงฆ์ผู้ประกอบพิธีกล่าวเชิญชวนผู้ป่วยให้รับศีลมหาสนิทด้วยความปรารถนา

11.6 กรณีของผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโควิด-19

- 11.6.1 ขอให้ญาติพี่น้องของผู้ป่วยระลึกถึงวิถีปฏิบัติกรณีทั่วไปข้อ ง. 1.1 ก่อนเสมอ
- 11.6.2 พระศาสนจักรร่วมเป็นหนึ่งเดียวในความทุกข์และภาวนาให้ผู้ป่วยเสมอแม้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคร้ายนี้จะทำให้พระสงฆ์ไม่อาจไปโปรดศีลเจิมคนเจ็บป่วยและศีลเสบียงแก่ผู้ป่วยได้ แต่พระสงฆ์จะภาวนาขอพระพรจากพระเจ้าให้แก่ผู้ป่วย อาจจะเป็นที่วัด ที่บ้านพักพระสงฆ์ หรือที่โรงพยาบาลในระยะห่างที่ทางโรงพยาบาลอนุญาต ทั้งนี้ ให้พระสงฆ์เจ้าอาวาส หรือพระสงฆ์ผู้รับเชิญ (ในกรณีใกล้จะสิ้นชีวิต) เป็นผู้วินิจฉัยและตัดสินใจ
- 11.6.3 ในกรณีใกล้จะเสียชีวิตให้ปฏิบัติตามแนวทางการรับพระคุณการุญครบบริบูรณ์สำหรับผู้ที่ไม่สามารถจะรับศีลเจิมคนไข้และศีลเสบียงได้ (ตามกฤษฎีกา ลงวันที่ 20 มีนาคม 2020 ของสำนักงานวินิจฉัยคดีฝ่ายจิต) โดย “ขอให้ผู้ป่วยใกล้จะเสียชีวิต เพียงแต่เคยสวดบทภาวนาเป็นประจำขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ (ในกรณีเช่นนี้ พระศาสนจักรปฏิบัติตามเงื่อนไขที่จำเป็นทั้งสามประการแทนผู้ป่วย) เพื่อจะรับพระคุณการุญเช่นนี้ ขอแนะนำให้ผู้ป่วยเห็นไม้กางเขนหรือจัดตั้งไม้กางเขนในการประกอบพิธี ไม้กางเขนดังกล่าวจะมีรูปพระเยซูเจ้าตรึงอยู่ด้วยหรือไม่มีก็ได้”

11.7 กรณีของผู้ป่วยใกล้จะเสียชีวิตในช่วงเวลาเฮอร์ฟิว

- 11.7.1 ขอให้ญาติพี่น้องของผู้ป่วยระลึกถึงวิถีปฏิบัติกรณีทั่วไปทั้งในข้อ ง. 1.1. ก่อนเสมอ

11.7.2 ให้ญาติพี่น้องเตือนใจคนเจ็บป่วยใกล้จะเสียชีวิตให้เป็นทุกข์ถึงบาป รวมทั้งสวดภาวนาร่วมกับเขา หรืออธิษฐานภาวนาแทนเขา ในกรณีที่เขาเข้าตึกรังไม่สามารสวดภาวนาได้แล้ว

11.7.3 การรับพระคุณการุญครบบริบูรณ์ของคนเจ็บป่วยใกล้จะเสียชีวิต ให้ใช้แนวทางของผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ข้อ 1.6.3

จ. พิธีสำหรับผู้ล่วงลับและมีสชาปลงศพ

11.8 ขอพระสงฆ์ให้ความสำคัญ และการบรรเทาใจต่อการสูญเสียของบรรดาญาติมิตรสหายในชุมชนวัดของท่านมากที่สุดด้วยการเยี่ยมเยียน รวมทั้งพูดคุยให้คำแนะนำในการจัดพิธีในช่วงสถานการณ์ที่อาจจะมีข้อจำกัด เช่น ระยะเวลาการตั้งศพ การเชิญผู้มาร่วมพิธีด้วยจำนวนจำกัดอย่างเหมาะสมและปลอดภัย

11.9 การจัดสถานที่สวดศพให้ที่นั้งมีระยะห่างและผู้ร่วมพิธีสวมหน้ากากอนามัยตลอดพิธีกรรม

11.10 จัดพิธีมีสชาปลงศพตามแนวทางพิธีบูชาขอบพระคุณ (มิสซา) ที่ระบุแล้วข้างต้น

11.11 งดการเลี้ยงรับรอง อาหาร เครื่องดื่มต่าง ๆ ณ บริเวณที่จัดงานศพ อาจมีการจัดเป็นอาหารกล่อง และให้มีการแจกด้วยวิธีที่เหมาะสมกับสถานการณ์

12. การประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม

12.1 พระสงฆ์เจ้าอาวาสจัดการ และดูแลให้การประชาสัมพันธ์ในประกาศนี้ไปถึงบรรดาสัตบุรุษคริสตศาสนิกชนคาทอลิกในเขตชุมชนวัดของตนถ้วนหน้า

12.2 จัดให้ติดประกาศนี้หน้าวัด และประชาสัมพันธ์ให้สัตบุรุษคริสตศาสนิกชนคาทอลิกรับรู้และปฏิบัติตามได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เนื้อหาหลักสำคัญครบถ้วนทุกประการ

อนึ่ง ข้อบังคับสำคัญ คือมาตรการการป้องกันตนเองและผู้อื่น โดยการรักษาระยะห่างทางสังคม ในการเข้า-ออกจากวัด การนั่งร่วมพิธีในวัด การเดินไปรับศีลมหาสนิท และการสวมหน้ากากอนามัยครอบปาก-จมูกมิดชิด และการทำความสะอาดมือ ข้างซ้ายด้วยเจลและแอลกอฮอล์

แนวทางการปฏิบัติตามประกาศนี้ให้อยู่ในความรับผิดชอบของพระสงฆ์เจ้าอาวาส และพระสงฆ์ผู้ดูแลวัดน้อยต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตามจิตตารมณ์ของผู้อภิบาล และให้เป็นไปโดยสอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับการผ่อนปรนที่ทางราชการได้กำหนดไว้

ประกาศ ณ วันที่ 16 พฤษภาคม ค.ศ. 2020

(พระคาร์ดินัล ฟรังซิสเซเวียร์ เกรียงศักดิ์ โกวิทวาณิช)

ประธานสภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย

+ พ.วี: อาภรณ์รัตน์

(บิชอปฟรังซิสเซเวียร์ วีระ อาภรณ์รัตน์)

เลขาธิการสภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย